

Publicatie: Clënten raden over actuele thema's in de jeugdbescherming en jeugdreclassering in 2020

Geplaatst op 17 februari 2021

Het organiseren van deze medezeggenschap binnen de jeugdbescherming is een uitdaging en dynamisch. Dit maakte LOC nieuwsgierig naar hoe medezeggenschap en inspraak binnen de sector is geregeld. En hoe medezeggenschap bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit binnen de jeugdbescherming. De afgelopen maanden hebben we een verkennend onderzoek

uitgevoerd dat eerder al leidde tot het rapport '[Medezeggenschap in de jeugdbescherming en jeugdreclassering](#)'. Nu publiceren we het [vervolg](#) daarop.

Definitie (mede)zeggenschap

Zeggenschap is het recht en de bevoegdheid om ergens over te beslissen. Het begrip gaat duidelijk over macht. Medezeggenschap is juist het recht om **mee** te beslissen over zaken waar je bij betrokken bent. Medezeggenschap kan invloed uitoefenen op besluiten die worden genomen. In dit onderzoek onderzoeken we de stand van zaken in de medezeggenschap en de mate van invloed die cliëntenraden in de praktijk hebben.

Waardevolle zorg

LOC streeft ernaar dat jongeren en ouders die zorg nodig hebben daarover kunnen meepraten en meebeslissen. Dat noemen we [Waardevolle zorg](#). Zonder betrokkenheid van jongeren en ouders kan de zorg niet uitgaan van wat voor cliënten belangrijk en van waarde is, en schiet het haar doel voorbij. Dat kunnen alleen jongeren en ouders zelf aangeven. Elk mens is uniek en bevindt zich ook in een heel eigen situatie, waar we bij aan moeten leren sluiten. De cliëntenraad speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van jeugdbeschermers en gecertificeerde instellingen (GI's). Om jongeren en ouders in staat te stellen mee te praten én mee te beslissen over de randvoorwaarden voor, en invulling van de zorg.

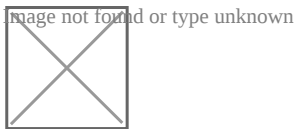
Onderzoek

In de periode van december 2019 tot en met maart 2020 sprak LOC met cliëntenraadsleden van GI's en van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) over de praktijk van medezeggenschap. Deze gesprekken vonden plaats aan de hand van drie vragen:

1. Op welke manier wordt in de praktijk medezeggenschap in de gecertificeerde instellingen jeugdbescherming en jeugdreclassering ingevuld? En, wat betekent dit voor het kwaliteitsbeleid?
2. Op welke wijze kunnen en willen cliëntenraden bijdragen aan de verbetering van kwaliteitsbeleid van jeugdbescherming en jeugdreclassering binnen de gecertificeerde instellingen?
3. Welke betekenis zouden de opbrengsten van de interviewronde kunnen hebben voor:
 - a. het normenkader en het actieplan feitenonderzoek?
 - b. de gecertificeerde instellingen en hun partners waarmee in de regio wordt samengewerkt?
 - c. de cliëntondersteuning binnen de jeugdbescherming en jeugdreclassering?

In dit [rapport](#) wordt de inbreng van cliëntenraden op actuele thema's beschreven. Daarmee wordt een antwoord gegeven op de derde vraag. Tijdens de gevoerde gesprekken is een beeld ontstaan van de ervaringen van cliëntenraden met medezeggenschap binnen de gedwongen hulpverlening.

Ervaringen cliëntenraden

Tijdens de interviews met cliëntenraden van GI's en de Raad voor de Kinderbescherming zijn het normenkader, het actieplan verbetering feitenonderzoek en onafhankelijke cliëntondersteuning besproken. Uit de gesprekken blijkt dat cliëntenraden op de hoogte zijn van het normenkader en betrokken zijn bij de jaarlijkse audits. Kwaliteit is een voortdurend gespreksonderwerp tussen cliëntenraad en bestuurder.

Cliëntenraden zijn niet betrokken bij lokale en regionale gesprekken tussen GI en gemeente over de kwaliteit binnen de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Daarom is niet duidelijk hoe het normenkader in de dagelijkse praktijk uitwerkt voor alle betrokkenen. Zo gaan eventuele signalen en/of ervaringen met het normenkader verloren.

Cliëntenraden zijn eveneens op de hoogte van het actieplan verbetering feitenonderzoek. Zij uiten de wens om vanaf het begin betrokken te zijn bij de activiteiten die vanuit dit plan worden georganiseerd. Organisaties buigen zich over het thema, cliëntenraden praten incidenteel (en vaak op persoonlijke titel) mee. Feitenonderzoek is echter wel een regelmatig terugkerend en voor de cliëntenraden belangrijk thema

in de gesprekken tussen cliëntenraad en bestuurder.

“De mate van betrokkenheid van cliëntenraden bij de activiteiten is wisselend, maar de wens om als gelijkwaardige partner betrokken te zijn is groot”.

Tot slot

Cliëntenraden vertellen dat ze behoefte hebben aan netwerkvorming om een sterke en gelijkwaardige partner met de bestuurder te vormen. Zij wensen hierin op alle niveaus – organisatie, gemeente, regio en landelijk – ondersteund te worden. In oktober 2020 constateerde de IGJ dat kwetsbare kinderen, ondanks de aanpak van de problemen, nog steeds onvoldoende zijn beschermd. Zij dringt aan op het forceren van lokale oplossingen ten behoeve van de kwaliteit, denk aan het oplossen van de wachtlijsten en de personeelstekorten.

Er moet ruimte ontstaan om te doen wat nodig is. Bij de inrichting van deze doorbraakaanpak is de betrokkenheid van de cliënten en de rol die hen wordt toebedeeld, niet duidelijk herkenbaar opgenomen in projectvoorstellen.

[Download hier de volledige publicatie](#)

Meer weten?

- Lees [hier](#) het rapport ‘Medezeggenschap in de jeugdbescherming en jeugdreclassering’.
- Wij ondersteunen cliëntenraden in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering zodat zij zo goed mogelijk de belangen van hun achterban kunnen behartigen. Hoe wij dat doen? [Bekijk hier onze dienstverlening](#).
- Op www.clientenraad.nl vind je nog meer publicaties, modellen en documenten;
- Wanneer je een vraag hebt, kun je contact opnemen met de Vraagbaak van LOC via vraagbaak@loc.nl of 030 2843200.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Kwaliteit jeugdzorg](#), [Organiseren en vernieuwen medezeggenschap](#), [Dienstverlening aan cliëntenraden](#)